

Parlamentul
Republicii Moldova

DBJ-02 nr. 494
2 octombrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare (nr. 299 din 06.09.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și a prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

1. Aspecte de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr. 621/2023, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art.72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop transpunerea parțială a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, CELEX: 32009R1107, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 309 din 24 noiembrie 2009, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2022/1438 al Comisiei din 31 august 2022, în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din art. 181 (Capitolul 4) și Anexa XXIV ale Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014.

Totodată, proiectul a fost elaborat în conformitate cu acțiunea 4.1 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023, în vederea:

- asigurării compatibilității legislației naționale cu legislația Uniunii Europene în domeniul fitosanitar;

- stabilirii cadrului instituțional de aplicare a prevederilor Regulamentului (CE) nr.1107/2009;

- reducerii riscurilor și efectelor utilizării produselor de protecție a plantelor asupra sănătății umane, animale și asupra mediului.

4. Totodată, prin prezentul proiect de act normativ se propun modificări la: Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, Legea nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, Anexa nr.1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și Legea nr.227/2018 privind substanțele chimice, care conțin reglementări conexe domeniului produselor fitosanitare.

II. Obiecții de ordin juridic și tehnico-legislativ

1. Reieșind din faptul că prezentul proiect de lege se referă la adoptarea unei legi integrale cu sigla "UE" în domeniul produselor fitosanitare, precum și propune modificarea unor acte normative conexe domeniului respectiv, în vederea respectării normelor de tehnică legislativă, este necesar ca denumirea proiectului de lege să se prezinte în următoarea formă:

"LEGE

privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și modificarea unor acte normative"

2. Referitor la clauza de armonizare, pentru a fi în corespundere cu practicile comune de redactare, propunem ca textul "*CELEX: 32009R1107*," să fie exclus.

3. La **Art. 2 lit. b)**, pentru un spor de precizie normativă, sugerăm completarea normei la final cu textul „*a produselor fitosanitare*;"

4. La **Art. 4**, în scopul respectării unității terminologice în cadrul proiectului, sintagma „*produse de origine vegetală*” din cuprinsul noțiunilor „*bune practici fitosanitare*” și „*utilizare minoră*” sugerăm a fi substituită cu sintagma „*produse vegetale*”, în acord cu noțiunea „*produse vegetale*” cuprinsă în art. 4.

Suplimentar, menționăm că mai multe noțiuni cuprinse în art. 4 (de ex. noțiunile de: „*adjuvanți*”, „*agenți fitoprotectori*”, „*agenți sinergici*”, „*preparate*”, „*utilizare minoră*” ș.a.) se regăsesc și în Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți. Astfel, în scopul evitării dublărilor de reglementare, apreciem necesar efectuarea unei analize a conținutului art. 3 din Legea nr.119/2004 în raport cu propunerile cuprinse în proiectul de lege.

5. La **Art. 5:**

• **alin. (2):**

- **pct. 1)**, textul „*este suficient de eficient*” nu corespunde criteriului de claritate. Or, cuvântul „*suficient*” conferă normei juridice un caracter discreționar și neclar în ce privește modalitatea de apreciere a eficienței produsului fitosanitar.

Aceeași obiecție este valabilă și pentru art. 26 alin. (1) lit. c);

- **pct. 5)**, cu referire la cuvântul „*autoritate*”, remarcăm necesar de a se reglementa expres despre care autoritate este cazul în acord cu art. 4 din proiect (liniutele 4-6).

Aceeași obiecție este valabilă și pentru alin. (3) pct. 1), 2) al acestui articol, precum și art.10 alin. (1) lit. b);

- **alin. (3)** cu referire la textul „*ale condițiilor realiste de aplicare*”, sugerăm excluderea cuvântului „*realiste*” ca fiind superfluu.

Aceeași obiecție este valabilă și pentru art. 10 alin. (1) lit. b), c); art. 15 alin. (1);

- la **alin. (5)** ultimul enunț, sugerăm a se revedea conținutul acestuia în sensul de a nu dubla norma propusă la primul enunț al acestui alineat.

6. La Art. 7, sugerăm ca textul „*și actualizată trimestrial*.” să fie expus într-un alt enunț, în următoarea formulă: „*Lista respectivă se actualizează trimestrial*.”, astfel fiind în corespundere cu prevederile consemnate la art. 54 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia într-o frază este exprimată o singură idee.

7. La Art.9:

- **alin. (4)**, pentru un spor de precizie normativă, propunem expunerea acestuia în următoarea redacție: „*Metodele adecvate menționate la alin. (1) pct. 6) se aprobă de către Guvern*”;

8. Art. 10 alin. (1) prevede un termen de maximum 120 de zile pentru autorizarea provizorie a introducerii pe piață a unui produs fitosanitar din compoziția căruia face parte o substanță activă care nu a fost încă aprobată de Uniunea Europeană. Observăm că termenul respectiv, reglementat în cadrul normativ național, diferă de termenul stabilit în Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare, (în continuare - *Regulamentul (CE) nr. 1107/2009*), unde la art. 30 alin. (1) se prevede un termen de maximum trei ani. Relevăm, că nota informativă la proiect nu conține anumite argumente cu referire la aceste divergențe, iar în clauza de armonizare a proiectului de lege se face referire la transpunerea integrală a art. 30 alin. (1).

9. La Art.12, pentru a fi în conformitate cu terminologia utilizată în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, sugerăm modificarea denumirii articolului, după cum urmează: „*Termenul de valabilitate al autorizației*”. Respectiv, urmare modificării denumirii articolului se va modifica și conținutul articolului respectiv cu referire la termenul „*perioada de autorizare*”.

La fel sugerăm ca enunțul al doilea al alin. (1) să fie expus într-un alineat nou.

10. La art. 13 alin. (2) lit. b), sintagma „*state ale Uniunii Europene*” urmează a fi expusă astfel „*state membre ale Uniunii Europene*”.

Obiecția este valabilă și pentru art. 19 alin. (1) și (2) (ultima frază), art. 28 alin.(1).

Suplimentar relevăm că, atât art. 13 cât și art. 23 și 24 se referă la modificarea autorizațiilor, iar faptul dat eventual poate crea dificultăți la implementarea legii. Considerăm că, reglementările din dispozițiile art. 13 cu referire la modificarea autorizației urmează a fi excluse (corespunzător se va modifica și denumirea articolului și a Secțiunii a 2-a) din considerentul că la introducerea pe piață a unui produs fitosanitar se va depune o cerere de autorizare, însă nu de modificare a autorizației, iar natura juridică a modificării autorizațiilor este reglementată expres la articolele 23 și 24.

11. La Art. 15:

- **alin. (1)**, pentru concizia normei, propunem ca textul „*în lumina cunoștințelor științifice și tehnice actuale, utilizând documentele orientative disponibile la momentul depunerii*” să fie exclus ca fiind de prisos, la fel din considerentul că are un caracter explicativ sub aspectul cum autoritatea competentă urmează a efectua evaluarea.

La fel, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, propunem ca alineatul (1) să fie structurat în mai multe alineate.

- **alin. (4)**, textul „*prin stabilirea unor măsuri de reducere a riscului menționate în primul alineat*” necesită a fi expus într-o formă mai clară. Or, nu este posibil de identificat la care alineat se face trimitere și despre care măsuri de reducere a riscului se invocă în norma dată.

- **alin.(6) enunțul al doilea**, pentru concizia normei și evitare a caracterului repetitiv sugerăm ca textul „*Decizia definitivă pe marginea cererii prealabile este emisă de către autoritatea ierarhică superioară*”, să fi exclus. În susținerea obiecției menționăm că, același alineat, primul enunț prevede expres că, decizia de refuz a autorizării produsului fitosanitar poate fi contestată cu cerere prealabilă la autoritatea competentă de eliberarea autorizației în conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018. Respectiv, Codul administrativ prevede procedura de soluționare a cererii prealabile de către autoritatea emitentă, precum și de către autoritatea publică ierarhic superioară (art.167-168 din Cod).

12. Art. 16 din proiect reglementează termenul de examinare a cererii de autorizare, termenul suplimentar care se acordă solicitantului pentru prezentarea informațiilor suplimentare solicitate de către autoritatea competentă de eliberarea autorizațiilor. La acest aspect, Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 la art. 37 alin. (1), pe lângă termenii respectivi reglementează și efectele care survin în situația în care solicitantul nu depune informațiile solicitate. Aceste prevederi nu au fost transpuse în dispozițiile art.16, deși în clauza de armonizare a proiectului este indicat că se transpune integral art. 37 alin. (1) și (2). În atare condiții, rămâne nereglementat aspectul consecințelor care eventual pot surveni în cazul când solicitantul autorizației nu prezintă în termenul acordat, informațiile solicitate de către autoritate, ceea ce ar putea crea probleme la implementarea legii.

13. La Art. 18:

- **alin. (1), lit. b)**, textul „*formatul raportului este stabilit de autoritatea competentă de elaborarea politicilor*”, urmează a fi expus într-un nou enunț .

- **alin. (3)**, pentru o redactare specific normativă, propunem a fi reformulat astfel: „*Guvernul stabilește norme detaliate pentru punerea în aplicare a dispozițiilor alin. (2)*.”

14. La Art.19 alin. (2), cuvintele „*prin recunoaștere*” urmează a fi excluse în vederea corespunderii dispozițiilor art. 40 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr.1107/2009. Or, considerăm că, esența prevederilor UE constă în faptul că, organismele oficiale sau științifice, organizațiile agricole profesionale pot depune o cerere pentru autorizarea unui produs fitosanitar (în anumite condiții speciale reglementate), în conformitate cu procedura de recunoaștere reciprocă, în cazul când, în general acel produs fitosanitar nu a fost autorizat pe teritoriul țării, pe motivul nedepunerii unei astfel de cereri. Contrar faptului dat, reglementările de la alin. (2) art. 19 din proiect instituie dreptul organismelor oficiale

sau științifice, organizațiilor agricole profesionale de a depune o cerere de autorizare conform procedurii de recunoaștere, în cazul când un produs fitosanitar nu este autorizat prin recunoaștere. Astfel, pentru a nu devia de la sensul normelor UE, sugerăm a se revedea conținutul alin. (2) în corelare cu art. 40 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr.1107/2009.

15. Art. 20 alin. (1), cuvintele „*circumstanțele specifice*” de care urmează a se ține cont la eliberarea autorizației prin recunoaștere le apreciem ca fiind neclare. Întru asigurarea clarității normei juridice, sugerăm ca după cuvintele „*circumstanțele specifice*” să fie introduse cuvintele „*de pe teritoriul țării*”, fiind astfel în corespundere cu prevederile transpuse - art. 41 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009.

16. Art. 23:

- **alin. (1)**, urmează a fi divizat în două alineate, având în vedere că primul enunț reglementează procedura retragerii autorizației, iar în al doilea enunț este reglementată natura juridică a modificării autorizației. Totodată, relevăm că articolul respectiv nu transpune prevederile de la art. 44 alin. (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 cu referire la temeiurile de retragere sau modificare a autorizației. La acest aspect, autorul în sinteza obiectiilor și recomandărilor (pag.30) a menționat, că prevederile retragerii unei autorizații (act administrativ) se regăsesc în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, deci nefiind cazul transpunerii. Totuși, ținând cont de obiectul de reglementare al proiectului de act normativ, considerăm că în proiectul respectiv urmează a fi prevăzute expres temeiurile de retragere și modificare a autorizației.

În cazul acceptării propunerii înaintate, la alin. (3) din același articol, după textul „*alin. (1)*” se va introduce textul „*și (2)*”;

- **alin. (3)** prevede expres, că retragerea sau modificarea autorizației se realizează conform alin. (1), precum și în modul stabilit în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Este de menționat că, în art. 7 din Legea nr.160/2011 se utilizează termenul de „*reperfectare a actului permisiv*”.

Respectiv, întru respectarea terminologiei utilizate în cadrul normativ național și asigurarea corelării termenilor utilizați, sugerăm substituirea termenului de „*modificare*” cu „*reperfectare*”, atât în denumirea și în tot cuprinsul Secțiunii a 4-a, unde se face trimitere la termenul de „*modificare*” a autorizației, precum și în toate situațiile similare din cuprinsul proiectului (art. 29 alin. (4) și (5), art. 30 alin. (4), art. 35 alin. (3), art. 38 alin. (1) lit. a)).

La același alineat ultimul enunț, pentru claritatea și previzibilitatea normei, considerăm necesară detalierea sintagmei „*atunci când este cazul*” sau reformularea acesteia.

Observația respectivă este valabilă și pentru art. 24 alin. (3).

17. Cu referire la **Art. 26** remarcăm că nu au fost transpuse integral dispozițiile art. 47 alin. (3) din Regulamentul (CE) nr.1107/2009, cu privire la solicitarea informațiilor suplimentare de la solicitant, fixarea unui termen în acest sens, consecințele nerespectării termenului acordat, deși, în clauza de armonizare a proiectului de lege se face referire la transpunerea integrală a art. 47.

18. Art. 27 alin. (1) propune că „*în lipsa unui acord scris*”, în conformitate cu art. 20 din Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate

genetic, pentru astfel de produse fitosanitare nu se acordă autorizații în conformitate cu prezenta lege”. Din conținutul normei expuse nu este clar despre ce fel de ”acord” se invocă și care autoritate eliberează un astfel de acord. Relevăm că, în dispozițiile Legii nr. 152/2022 se utilizează termenul de ”*notificare*” (art. 18), ”*raport de evaluare*” (art. 19, 20), însă nu ”*acord scris*”. În contextul excluderii neclarităților care pot apărea la aplicarea prevederilor legii, sugerăm corelarea alin.(1) cu art. 20 din Legea nr. 152/2022.

19. La art. 28:

- **alin. (1)**, pentru respectarea unității terminologice în cadrul proiectului, propunem ca sintagma „*autoritatea competență de implementarea politicii statului pe domeniu fitosanitar*”, să fie înlocuită cu sintagma „*autoritatea competență de implementare a politicilor*”, în corespundere cu art. 4. Obiecția este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

- **alin. (4)** pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul „*menționat la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice*” se va exclude. Or, nu este necesar a se face trimitere la articolul care instituie existența Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor.

Obiecția este valabilă și pentru art. 36 alin. (1) lit. e).

20. La Art. 30 alin. (1) întru uniformizarea terminologiei utilizate pe tot cuprinsul proiectului de lege, cuvintele ”*aplicații minore*” urmează a fi substituite cu cuvintele ”*utilizări minore*”.

21. Art. 31:

- **alin. (2)** nu a transpus prevederile de la art. 52 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 cu referire la întreruperea termenului procedurii de acordare a unui permis de comerț paralel din ziua în care au fost solicitate informațiile necesare evaluării caracterului identic al produselor și până la furnizarea completă a acestor informații. Invocăm că în Tabelul de concordanță (pag.60-61, calificativul de apreciere ”compatibil”) se regăsește transpunerea în proiectul național a reglementărilor sus menționate, însă de facto, în proiectul supus avizării acestea lipsesc. La fel, clauza de armonizare a proiectului de lege prevede transpunerea integrală a art. 52 din Regulament;

- **alin. (6)**, cuvântul ”*revocarea*” urmează a fi substituit cu cuvântul ”*retragerea*”, din considerentul că proiectul de lege reglementează procedura de reînnoire, retragere și modificare a autorizațiilor (secțiunea a 4-a), inclusiv retragerea la solicitarea titularului (art.24).

Obiecția este valabilă și pentru alin. (8) din același articol;

Din același considerent, cuvintele ”*sau revocării*” din art. 36 alin. (1) lit. g) urmează a fi exclus.

- **alin. (7)**, pentru claritatea și precizia normei, sugerăm concretizarea textului „*dispoziții specifice din prezenta lege*”. Aceeași obiecție o reiterăm și pentru art. 32 alin. (1), care utilizează cuvintele „*în circumstanțe speciale*”.

22. La Art. 33 alin. (1), textul ”*cu excepția cazului în care a fost deja adoptată o dispoziție corespunzătoare de Guvern.*” urmează a fi modificat, din considerentul că, potrivit art. 36 din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, Guvernul adoptă hotărâri,

ordonanțe și dispoziții, iar potrivit art. 39 din Legea menționată, dispozițiile Guvernului se emit de către Prim-ministru pentru organizarea activității interne a Guvernului.

23. Art. 35:

- alin. (1), în acord cu exigențele de tehnică legislativă, sugerăm de a fi structurat în mai multe alineate.

24. La Art. 38 alin. (1) penultimul enunț, cuvintele *"sau revizuirea"* urmează a fi excluse. Totuși, în cazul în care autorul prin utilizarea termenului "revizuire" se referă de fapt la "modificarea autorizației", respectiv, urmează a fi efectuată substituirea de rigoare, în acest sens ținând cont și de obiecția formulată în pct. 16.

Aceeași obiecție este valabilă și pentru art. 40 alin. (2) și (3).

La fel, sugerăm structurarea alin. (1) în mai multe alineate.

25. La Art. 40 alin. (2), întru asigurarea caracterului constant și uniform al termenilor utilizați în proiect (a se vedea, alin. (1), (2), (3) al acestui articol), cuvintele *"partea potențial interesată"* recomandăm a fi substituite cu cuvintele *"solicitantul potențial"*.

26. Art. 41 alin. (4) pentru a fi în acord cu dispozițiile Legii cu privire la mediere nr. 137/2015, Legii cu privire la arbitraj nr. 23/2008 și Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003, textul "Autoritatea competentă de eliberarea autorizației poate îndruma părțile implicate să recurgă la arbitraj sau mediere, pentru soluționarea chestiunii. Altfel, părțile pot soluționa chestiunea prin litigiu la nivelul instanțelor judecătorești. Hotărârile arbitrale sau hotărârile asupra litigiului țin seama de principiile stabilite la alin. (3)." sugerăm a fi substituit cu textul: *"Autoritatea competentă de eliberarea autorizației este în drept să îndrume părțile implicate să recurgă la arbitraj sau mediere pentru soluționarea litigiului. În caz de nesoluționare a litigiului pe cale alternativă, părțile implicate se pot adresa în instanța de judecată competentă. În toate cazurile de soluționare a litigiului se ține cont de principiile prevăzute la alin. (3)."*

27. Prevederile Art. 42 observăm că nu corespund dispozițiilor art. 63 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009. La fel, anumite norme din Regulament nu au fost transpuse, deși în clauza de armonizare a proiectului de lege este reglementat expres transpunerea art. 63 în mod integral, iar Nota informativă la proiect nu redă anumite argumente la acest aspect.

- Cu referire la același articol, la **alin. (4) pct. 4)** textul *"reprezentanții/personalul"*, sugerăm a fi substituit cu sintagma *"funcționarii publici din cadrul"*.

- La fel, la **pct.5)** același alineat din art.42, pentru o redactare specific normativă, precum și pentru un plus de precizie, sugerăm a se concretiza cuvintele *"în posesia"* și de a se înlocui acestea cu o alternativă specifică limbajului propriu stilului normativ.

28. La Art. 45:

- **alin. (1)**, cuvântul *"telefonice"* sugerăm a fi substituit cu cuvintele *"prin serviciile de telefonie"*, conform terminologiei utilizate în cuprinsul Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate.

- **alin. (2)** enunțul al doilea, textul *"în conformitate cu Legea nr. __/2023....."* urmează a fi revăzut din considerentul că nu corespunde criteriului de claritate a normei, precum și exigențelor de tehnică legislativă. Or urmează a se indica datele concrete ale legii la care se face referință.

29. La Art. 46 alin. (1), *enunțul al treilea* cuvintele "informațiile relevante" considerăm că nu corespund criteriului de previzibilitate a normei. La fel, considerăm că cuvântul "relevant" conferă normei un caracter discreționar. De aceea sugerăm detalierea informațiilor care urmează a fi solicitate de către autoritățile competente și/sau reformularea cuvintelor respective.

La fel, *enunțul al cincilea* considerăm că este lipsit de claritate, de aceea, sugerăm concretizarea textului „în conformitate cu actele normative”.

Cuvintele "de domeniu relevant" din *ultimul enunț* propunem să fie excluse, ca fiind inutile, precum și în acord cu termenul definit la art. 4 din proiect și utilizat în tot cuprinsul proiectului de lege. La fel, cuvântul "adevate", propunem să fie substituit cu cuvântul "corespunzătoare". Totodată, ultimul enunț considerăm că urmează să fie reglementat la dispoziții tranzitorii, din considerentul că constituie norme tranzitorii de aplicare a legii.

Subsecvent sugerăm ca alin. (1) să fie structurat în mai multe alineate, din considerentul că conține mai multe ipoteze juridice.

30. *Art.49 primul enunț*, reglementează aspectul adoptării unor măsuri de urgență în cazuri de extremă urgență. Considerăm că, termenul "extremă urgență" ar putea eventual crea dificultăți la implementarea legii. Or, nu este clar cum și în baza căror criterii urmează a fi apreciată "extrema urgență", ceea ce lasă loc de apreciere discreționară din partea autorităților implicate.

La fel, *enunțul al doilea* "Măsurile adoptate au un termen prestabilit" nu conferă claritate și precizie normei: care este termenul și cine stabilește acest termen?

31. Prevederile de la **Art. 51 și 52** transpun dispozițiile art. 72 și 73 din Regulamentul (CE) nr.1107/2009 prin metoda copierii literale a dispozițiilor Uniunii Europene, metodă care la caz, considerăm a fi eronată și care nu corespunde sistemului juridic național. Apreciem că, regimul sancțiunilor aplicabile în cazul nerespectării prevederilor legii la care se referă prevederile UE, urmează a fi reglementat expres în actul normativ corespunzător (în legea penală, contravențională sau civilă, după caz). În contextul expus, sugerăm comasarea art.51 și 52 într-un singur articol, marcat ca „Articolul 51”, respectiv renumerotarea articolelor subsecvente și expunerea acestuia în următoarea redacție:

"Articolul 51. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage după sine răspunderea civilă, contravențională sau penală în conformitate cu legislația".

32. La **art. 53** cuvântul "înscrisului" urmează a fi exclus, ca fiind superfluu. Totodată, relevăm, că la alin. (1) se propune, că nu se vor percepe taxe la eliberarea autorizației, pe când la alin.(2) se propune ca, Guvernul să stabilească taxe aferente, care se vor achita la data depunerii cererii. Considerăm că, propunerile înaintate nu sunt clare și precise, respectiv necesită a fi revăzute. La fel, apreciem necesar corelarea acestora cu prevederile art.9 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

33. Denumirea Art.57 urmează a fi redată în următoarea redacție: "*Dispoziții tranzitorii*", pentru a fi în concordanță cu denumirea Capitolului X.

34. **Art.58**, considerăm că dispozițiile acestuia nu se încadrează în Capitolul "Dispoziții tranzitorii și finale". Astfel sugerăm ca aceste prevederi să fie reglementate în conținutul proiectului de act normativ supus avizării.

35. Cu referire la prevederile **Art. 60**, remarcăm că acestea modifică Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, Legea nr.228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, Anexa nr. 1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice. Prin urmare, prevederile respective se referă la modificarea mai multor acte normative și nicidecum nu au caracterul unor dispoziții finale, însă pot fi incluse în dispozițiile tranzitorii ale proiectului de lege, în acord cu prevederea de la alin. (4) al art. 63 din Legea nr. 100/2017. În contextul obiecției respective, sugerăm modificarea denumirii **Art. 60** astfel:

"Articolul 60. Modificarea unor acte normative conexe",

precum și excluderea textului "La data intrării în vigoare a prezentei legi:".

- Subsecvent, prevederile propuse de autor ce vizează modificarea mai multor acte normative, urmează să fie supuse modificărilor redactionale întru corespunderea normelor de tehnică legislativă, fiind numerotat fiecare act normativ propus spre modificare cu cifre romane urmate de punct, iar diviziunile acestor articole să fie însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct (exemplu ar putea servi art.21 din Legea nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative).

- *În altă ordine de idei*, cu referire la modificarea Legii nr. 119/2004,-reiterăm că pe lângă modificările propuse, este necesară modificarea sau abrogarea mai multor norme din lege, precum:

- 1) din **art. 3**, unde se conțin noțiuni similare celor din proiect: "monitorizare fitosanitară", "produse de uz fitosanitar", "protecția datelor", "servicii fitosanitare", "agenți sinergici", "agenți fitoprotectori", "adjuvanți", "bune practici fitosanitare", "preparate", "recunoașterea autorizației", "scrisoare de acces", "teste și studii", "utilizare minoră, "utilizator profesionist" ș.a.

- 2) cu referire la **art. 10¹** autorul propune abrogarea alin. (2) lit. b) și alin. (3)- (9). Este de menționat că articolul respectiv a fost introdus prin Legea nr. 245/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, iar scopul legii a constat în ajustarea legislației naționale în domeniul fitosanitar și managementul produselor de uz fitosanitar la cerințele Uniunii Europene. Astfel, reglementările cu referire la protecția datelor, teste și studii se referă la produsele fitosanitare, fapt ce rezultă și din dispozițiile alin. (3)- (9) din același articol, la fel și din definiția dată termenilor "teste și studii" la art. 3 din lege. Mai mult, în situația abrogării alin. (2) lit. b), alin. (3)- (9) al art. 10¹ rămân nereglementate condițiile de protecție a datelor în procesul de omologare a fertilizanților, din considerentul că aceste condiții, în acord cu alin.(1) art. 10¹ sunt reglementate la alin. (3)- (9) ce se propun a fi abrogate. În contextul celor expuse mai sus, sugerăm de a fi analizată opțiunea abrogării integral a art.10¹ sau modificării coresunzătoare a acestuia.

3) De asemenea, propunem examinarea dispozițiilor articolelor 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 27 din Legea nr. 119/2004 în sensul aducerii acestora în concordanță cu propunerea legislativă.

- Cu referire la Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, se propune modificarea clauzei de armonizare. Însă ținând cont, că aceasta a transpus parțial art. 1–3, 28, 29, 31, 33, 40 și 44 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, iar prin proiectul de lege supus avizării se propune transpunerea parțială a acestor articole din Regulament, în scopul evitării dublărilor de reglementare, apreciem necesar efectuarea unei analize a conținutului legii în raport cu propunerile cuprinse în proiectul de lege.

36. Art. 61 și 62 din proiect, propunem a fi comasate într-un singur articol, în acord cu prevederile art. 47 alin. (1) și (2) din Legea nr. 100/2017. Respectiv, **Art. 61** se va denumi și va avea următorul conținut:

”Articolul 61. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 august 2024.

(2) Guvernul în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi;

b) va asigura reexaminarea și abrogarea actelor normative ale autorităților administrației publice centrale care contravin prezentei legi.

(3) Ministerul Mediului în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi va asigura ajustarea actelor normative privind substanțele chimice, inclusiv a prevederilor claselor de pericol sau toxicitate.”

În concluzie evidențiem că în conținutul proiectul de act normativ sunt expuse mai multe ipoteze într-un singur alineat, ceea ce eventual ar putea crea dificultăți la implementare. Proiectul de lege necesită a fi definitivat în corespundere cu cerințele legiferării prevăzute în Legea nr. 100/2017, totodată luându-se în considerație observațiile formulate în aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex: G. Tipa
Tel: 820-241